

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *L. F.*

Cím: *Katonák között*

Forrás: *Köztársasági Ujság*

Bnr

(Hely)

1918. 12. 22

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

355

Hely

Idő

"1918"

Személy

355. 351. 7

Katonák között.

Látogatás a budapesti kaszárnyákban.

A régi militarizmus fénykorában, mikor még a katonáskodás egyenlő volt a földi borzalmak és gyöttrődések végnélküli láncolatával, ezen alig néhány hét előtti időkben, mindig valami különös felelőssel néztünk és gondoltunk a kaszárnyákra. Az iromba, fakó épületek mindig hideg elzárkózottságban álltak a többi monstruozus kőházak mellett, merevek voltak; ami elkeserítette az embereket, a reakciót, a szörnyű drillt, a megaláztatást revelálta a lelkekben és ha csak egy mód kínálkozott: elkerültük a fájdalmak és tragikus sóhajok tömegházait. A diadalmas októberi forradalom azonban a szellemet vitt a kaszárnyákba, a levegőt lopott a hosszú folyosókra és ma teljesen megváltozott élet uralkodik a hatalmas laktanyákban. Az erőszakoskodásoknak, embertelen, barbár büntetéseknek, borzalmas bűjtöléseknek, vandál kikötéseknek, brutális kurtavasaknak ideje lejárt. Most a szabad köztársaság szabad fiai dolgoznak a kaszárnyákban, most fegyelmezett, de egyébként szabad katonák élnek tisztességes és humánus viszonyok mellett azon falak közt, ahol azelőtt a bánat, a keserűség tartott örök posztot.

A *Köztársasági Ujság* munkatársa ma végigjárta a budapesti kaszárnyákat. Megnéztük: mit csinálnak a katonák, hogy élnek, lelkesedéssel végzik-e legszebb polgári köteles-

ségüket, van-e rendszer közöttük és meg vannak-e elégedve az adott viszonyokkal?

Elsőnek az *Üllői-ut* és *Ferenc-körut* sarkán lévő hatalmas *Mária Terézia-laktanyában* tettünk látogatást. A híres harminckettes házi-ezred, amely oly bámulatos elszántsággal küzdött és vérzett a háboruban, amely oly sok szép érdemet szerzett, a forradalmi időkben is példásan viselkedik. A bizalmiférendszer folytán egyszerű eredményeket értek el. Titokban, anélkül, hogy a katonák tudták volna, kikkel állnak szemközt és milyen célból kérdezzük őket, megtudtuk, hogy a 32-esek egytől-egyig meg vannak elégedve a helyzettel.

— Mi most önszántunkból teljesítünk katonai szolgálatot — mondották a legények. *Most emberek vagyunk*, emberek, akiknek jogai és kötelességei vannak. *Azelőtt rabszolgák voltunk*, nyomorult senkik, most beleszólásunk van abba, ami értünk és velünk történik. Szocialisták vagyunk, szervezett munkások és a szervezkedést behoztuk a kaszárnyákba is.

— A bánásmóddal, élelmezéssel meg vannak elégedve?

— Semmi eilen sincs kifogásunk. Ha valami igazságtalan, vagy helytelen, teszünk róla. Nem félünk a felelőseinktől, de nem

is kell félnünk. Panaszainkat meghallgatják, sérelmeinket orvosolják. A bizalmi férfiak állandóan ügyelnek arra, hogy mindenki meg legyen elégedve.

— Elég erőseknek érzik magukat menetelakulatokra is?

— Nekünk első feladatunk a rendet biztosítani. Nem háboruszkodni akarunk, nem gyilkolni, hanem a népkormány munkáját a rendzavarókkal szemben megkönyviteni.

A házi-ezred katonái legnagyobbreszt öntudatos munkásokból, a szakszervezetekből kerültek ki. Az öt legfiatalabb korosztály abszolút számmal van képviselve. A laktanyában, amelyen meglátszik a háboru nyoma, amely sok és nagy javítást igényel, általában tisztaság és példás rend van. A folyosók, hálótermek, étkezdék tiszták. Mindenki vigyáz arra, hogy inkorrekttség lehetőleg ne forduljon elő. A katonák közt megértés és szeretet uralkodik.

A külső *Üllői-ut* és a *Hungária-ut* sarkán lévő kaszárnyában van elhelyezve az első honvéd gyalogezred. Itt már működik a jóléti bizottság, amely nagyon szép és eredményes munkát produkált. *A katonáknak van levegős és tégas olvasó termük*. Ki hitte volna azt valaha, ki merte volna még álmában is elgondolni, hogy jön idő, amikor a katonáknak kötelességük lesz olvasni. *A tiszta teremben mindenféle újságok, hasznos könyvek, szocialista irányú brosúrák, szótárak és más tudományos segédeszközök állnak*

rrás:

rendelkezésére a szorakozni és tanulni vágyó köztársasági katonáknak. A vad és könyörtelen militarizmus idejében káromkodástól, szitkozódástól volt visszhangos a kaszárnya. Ma impozáns csend van, komoly nyugalom és higgadság. (1) *A vitás vagy sérelmes ügyekben egy esküdtszék-féle intézmény hoz döntést. A katonát meghallgatják, a katona érvelhet, bizonyíthat és kimutathatja, hogy igaza van.*

Az ujoncokat nem nyomorítják agyon a gyakorlatozásoknál. Felesleges, elvont katonai számárságokkal nem terhelik az ujoncokat, hanem a kiképzők arra törekszenek, hogy könnyen megértessék az új emberekkel a legszükségesebb dolgokat. Most karhatalmi csapatokat képeznek ki, rendfentartó osztagokat.

Alkalmam volt végignézni egy *gyakorlatot*, amely semmi *másra nem irányul, mint praktikus dolgokra*. Ha egy régi, bogaras és bamba katonai elméletektől szaturált törzstiszt egy ilyen gyakorlatot végignézne, biztos belebetegedne.

Az aktív tisztek és a katonák közt teljes megértés van. Eleinte előfordultak holmi differenciák, de ma már a tisztek engedtek merev állás pontjukból és rend van.

— A régi militarizmus emlőin nevelkedett tisztek — mondotta a katona bizalmiférfi — eleinte nem tudtak beletörődni a megváltozott viszonyokba. Nem tetszett nekik, hogy a katona emberszámba menjen és ura lehessen önmagának. Később szépen megváltoztak és most azt lehet mondani, hogy a tisztek és a legénység közt baráti állapot van.

Látogatást tettünk az első honvéd és a tábori tüzérezred lakanyáiban is, ahol szint-azonképp fegyelem és rend van. A kaszárnyák hasonlítanak a nagy üzemekre, a gyárakra, ahol a munkásság öntudatossága biztosítja az üzemképességet. Budapest nyugalma fölött ma szocialista katonaság őrökdi.